

Cilt/Volume: 4

Sayı/Issue: 2

Aralık/December 2015

BÜEFAD

BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

Uluslararası Hakemli Dergi

BARTIN UNIVERSITY
JOURNAL
OF FACULTY OF
EDUCATION

International Refereed Journal

ISSN 1308-7177

2015-4

2

BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

BARTIN UNIVERSITY JOURNAL OF FACULTY OF EDUCATION

ISSN:1308-7177

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERGİ / INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL

Cilt/Volume: 4, Sayı/Issue: 2, Aralık/December 2015

Sahibi

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Adına
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ (Dekan)

Editör

Yrd. Doç. Dr. Sedat Balyemez

Alan Editörleri

Prof. Dr. Çetin SEMERCİ
Doç. Dr. Necati HIRÇA
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK
Yrd. Doç. Dr. Ayla ÇETİN DİNDAR
Yrd. Doç. Dr. F. Gizem KARAOĞLAN YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Gülsün ŞAHAN
Yrd. Doç. Dr. Harun ER
Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA
Yrd. Doç. Dr. Sinem TARHAN
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK
Yrd. Doç. Dr. Süreyya GENÇ
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA

Yabancı Dil Sorumlusu

Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN

Yayıma Hazırlık

Arş. Gör. Arzu ÇEVİK
Arş. Gör. Ömer KEMİKSİZ

Sekretarya

Arş. Gör. Hasan Basri KANSIZOĞLU

Teknik Sorumlular

Yrd. Doç. Dr. Ramazan YILMAZ
Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI

İletişim

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi
74100 BARTIN – TÜRKİYE
e-posta: bufad@bartin.edu.tr
Tel: +90 378 223 54 59

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (BÜEFAD), yılda iki kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

Owner

On Behalf of Bartın University Faculty of Education
Prof. Firdevs GUNES (Dean)

Editor

Asst. Prof. Sedat Balyemez

Field Editors

Prof. Cetin SEMERCI
Assoc. Prof. Necati HIRCA
Assoc. Prof. Nuriye SEMERCI
Asst. Prof. Ayse Derya ISIK
Asst. Prof. Ayla CETIN DINDAR
Asst. Prof. F. Gizem KARAOGLAN YILMAZ
Asst. Prof. Gulsun SAHAN
Asst. Prof. Harun ER
Asst. Prof. Neslihan USTA
Asst. Prof. Sinem TARHAN
Asst. Prof. Suleyman Erkam SULAK
Asst. Prof. Sureyya GENC
Asst. Prof. Yilmaz KARA

Foreign Language Specialist

Asst. Prof. Ozge GUN

Preparing for Publication

RA. Arzu CEVIK
RA. Omer KEMIKSIZ

Secretary

RA. Hasan Basri KANSIZOGLU

Technical Assistants

Asst. Prof. Ramazan YILMAZ
RA. Baris CUKURBASIS

Contact

Bartın University Faculty of Education
74100 BARTIN – TURKEY
e-mail: bufad@bartin.edu.tr
Tel: +90 378 223 54 59

Bartın University Journal of Faculty of Education (BUJFED) is a international refereed journal that is published two times a year. The responsibility lies with the authors of papers.

Kapak: Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI – Öğr. Gör. Hüseyin UYSAL

Dizin / İndeks

ULAKBİM Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı, EBSCOHOST, Index Copernicus, Proquest Education Journals Database, Modern Language Association, Citefactor, The Directory of Research Journal Indexing, Open Academic Journal Index, Ulrich's Periodicals Directory

YAYIN DANIŞMA KURULU / EDITORIAL ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Hayati AKYOL	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin ALKAN	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Sebahattin ARIBAŞ	Adıyaman Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet ARIKAN	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Safure BULUT	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Recai DOĞAN	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN	Trakya Üniversitesi
Prof. Dr. Bilgin Ünal İBRET	Kastamonu Üniversitesi
Prof. Dr. Ramazan KAPLAN	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. Firdevs KARAHAN	Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Aziz KILINÇ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet KIRKILIÇ	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Murat ÖZBAY	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet SABAN	Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Çetin SEMERCİ	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. M. Fatih TAŞAR	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Yavuz TAŞKESENİGİL	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Cemal TOSUN	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Selahattin TURAN	Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mimar TÜRKKAHRAMAN	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Selma YEL	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Bahri ATA	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Eyyup COŞKUN	Mustafa Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Erol DURAN	Uşak Üniversitesi
Doç. Dr. Tolga GÜYER	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Emine KOLAÇ	Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ	Bartın Üniversitesi
Doç. Dr. Sabri SİDEKLİ	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Çavuş ŞAHİN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Neşe TERTEMİZ	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Kubilay YAZICI	Niğde Üniversitesi

BU SAYININ HAKEMLERİ / REFEREES OF THIS ISSUE

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. Çetin SEMERCİ	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim BİLGİN	Mustafa Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Nergüz BULUT SERİN	Lefke Avrupa Üniversitesi
Doç. Dr. Adnan KARADÜZ	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Ali Osman ALAKUŞ	Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşe OKVURAN	Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Başaran GENÇDOĞAN	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Berna CANTÜRK GÜNHAN	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Cemal TOSUN	Bartın Üniversitesi
Doç. Dr. Cihan ÖZDEMİR	Yunus Emre Enstitüsü
Doç. Dr. Çiğdem KILIÇ	Mersin Üniversitesi
Doç. Dr. Deniz Beste ÇEVİK KILIÇ	Balıkesir Üniversitesi
Doç. Dr. Duygu Piji KÜÇÜK	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Erdal TATAR	Mustafa Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Fatma ŞAŞMAZ ÖREN	Celal Bayar Üniversitesi
Doç. Dr. Fatime BALKAN KIYICI	Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Gizem SAYGILI	Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Gökhan DEMİRCİOĞLU	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Gülsen ÜNVER	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. H. Elif DAĞLIOĞLU	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Hünkâr KORKMAZ	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Kasım YILDIRIM	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Altan KURNAZ	Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Barış HORZUM	Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa BAŞARAN	Bozok Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa KURT	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Oğuzhan KILDAN	Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Ömer ADIGÜZEL	Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Salih Zeki GENÇ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Sevgi KINGİR	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Soner Mehmet ÖZDEMİR	Kırıkkale Üniversitesi
Doç. Dr. Şebnem Kandil İNGEÇ	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Tazegül DEMİR ATALAY	Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. Tolga ERDOĞAN	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Tolga KABACA	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Türkay Nuri TOK	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Yavuz ERİŞEN	Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Yusuf CERİT	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Yücel ÖKSÜZ	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Zarife SEÇER	Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ahmet YIKMIŞ	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Aslıhan OSMANOĞLU	Trakya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ayla ÇETİN DİNDAR	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Aynur PALA	Celal Bayar Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Bekir Necati ALTIN	Niğde Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Emrullah YILMAZ	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Erol BARIN	Hacettepe Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Esen ERSOY	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Esin ERGÜN	Karabük Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Cansel KADIOĞLU	Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gülce COŞKUN ŞENTÜRK	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gürcan UZAL	Namık Kemal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gürsoy MERİÇ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. F. Gizem KARAOĞLAN YILMAZ	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hülya KUTU	Kilis 7 Aralık Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin EŞ	Sinop Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. İlker CIRIK	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. İlknur GÜVEN	Marmara Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Kemal Zeki ZORBAZ	Mustafa Kemal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Kemalettin PARLAK	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. M. Hülya ÜNAL KARAGÜVEN	Marmara Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mehmet BİLGİN	Çukurova Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mustafa KALE	Gazi Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Onur CESUR	Maltepe Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Neslihan BAY	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Nurhan ÖZTÜRK GEREN	Sinop Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ramazan YILMAZ	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ramazan YİRCİ	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sadet MALTEPE	Balıkesir Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Safiye ASLAN	Aksaray Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sedef CANBAZOĞLU BİLİCİ	Aksaray Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Seçil Eda KARTAL	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sefa DÜNDAR	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sema SOYDAN	Mevlana Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sema SULAK	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sevan NART	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sibel SADİ YILMAZ	Kafkas Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sinem TARHAN	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Songül GİREN	Aksaray Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Süleyman GÖKSOY	Düzce Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Şenay YAPICI	Amasya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Tuncay Yavuz ÖZDEMİR	Fırat Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Yasemin KIYMAZ	Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz TONBUL	Ege Üniversitesi
Öğr. Gör. Dr. Özge ELİÇİN	Uludağ Üniversitesi
Dr. Hayriye Tuğba ÖZTÜRK	Ankara Üniversitesi

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Firdevs GÜNEŞ		
Başlık ve Zihni Yönlendirme <i>Title and Guiding Mind</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000131232	290-305
Belgin BAL İNCEBACAK		
Müzedede Drama: Heykel ve İmgelem Kavramı <i>Drama at the Museum: The Concept of Sculpture and Imagination</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000222	306-318
Özgür EROĞLU		
Eğitim Fakültesi Mezunu Müzik Öğretmenlerinin Armoni Bilgi ve Becerilerine İlişkin Görüşleri <i>Faculty of Education Graduate Music Teachers' Opinions on their Harmony Knowledge and Skills</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000143436	319-330
Yeliz ÇELEN		
İlköğretim Öğretmenlerinin Matematiğe Yönelik Tutumlarının Öğretmen Özellikleri Açısından İncelenmesi <i>Review of Primary School Teachers' Attitude towards Mathematics in the Framework of their Teaching Features</i>	Doi: 10.14686/buefad.01263	331-343
Melike YAVUZ TOPALOĞLU - Fatime BALKAN KIYICI		
Fen Bilimleri Programlarının Karşılaştırılması: Türkiye ve Avustralya <i>Comparison of Science Curriculum: Turkey and Australia</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000266	344-363
Cafer ÇARKIT – Adnan KARADÜZ		
Ortaokul Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Bağlamında Yazma Becerisi Öğretimi Üzerine Öğretmen Görüşleri <i>Teachers' Perceptions in Teaching Writing Skills in the Context of Middle School Authorship and Writing Skills Course</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000137223	364-381
Oğuz DİLMAÇ – Cihan İNANÇ		
Sınıf Öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Öz Yeterlik Düzeyleri <i>The Self-Sufficiency Levels of Classroom Teachers about Visual Arts Course</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000254	382-400
Ayşe Belgin AKSOY – Hurşide Kübra ÖZKAN		
Çocukların Bilişsel Tempoları İle Sosyal Problem Çözme Becerilerinin Bazı Demografik Özellikler Açısından İncelenmesi (Kırklareli İl Merkezi Örnekleme) <i>Examination of Children's Cognitive Tempo and Social Problem-Solving Skills Regarding Some Demographic Characteristics (A Sample Study of Kırklareli City Centre)</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000136006	401-417
Feyza GÜN – Hilal BÜYÜKGÖZE		
Araştırma Görevlilerinin Bireysel Gelişim İnişiyatifinde Özyeterliğin Rolü <i>The Role of Self-Efficacy on Personal Growth Initiative among Research Assistants</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000139086	418-432

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Ali KIRKSEKİZ - Mehmet UYSAL – Onur İŞBULAN - Özcan Erkan AKGÜN Mübin KIYICI – Mehmet Barış HORZUM	
Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Derslerine Eleştirel Bir Bakış: Problemler, Beklentiler ve Çözüm Önerileri <i>A Critical View to School Experience and Application of Teaching Courses: Problems, Expectations and Solution Suggestions</i>	433-451
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000250
F. Ceyda ÇINARDAL - Levent ÇINARDAL – Binali ÇATAK	
Mesleki Müzik Eğitimi Veren Yükseköğretim Kurumlarındaki Öğrencilerin Eleştirel Düşünme Eğilimleri <i>Critical Thinking Tendency of Students at Higher Education Institutions Providing Professional Music Education</i>	452-465
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000240
Güngör KESKİNKILIÇ YUMUŞAK	
Öğretmen Adaylarının Yansıtıcı Düşünme Eğilimleri Ve Mesleğe Yönelik Tutumları <i>Reflective Thinking Tendencies of Preservice Teachers and their Attitudes towards the Teaching Profession</i>	466-481
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000206
Ensar AYDIN - Süleyman Erkam SULAK	
Sınıf Öğretmeni Adaylarının “Değer” Kavramına Yönelik Metafor Algıları <i>Metaphor Perception of Prospective Primary School Teachers for “Value” Concept</i>	482-500
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000148420
Abdullah Çağrı BİBER – Ziya ARGÜN	
Matematik Öğretmen Adaylarının Tek ve İki Değişkenli Fonksiyonlarda Limit Konusunda Sahip Oldukları Kavram Bilgileri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi <i>The Relations Between Concept Knowledge Related to the Limits Concepts in One and Two Variables Functions of Mathematics Teachers Candidates</i>	501-515
	Doi: 10.14686/buefad.26967
Arzu ÖZYÜREK – Fatih AKÇA	
Zihinsel Yetersizliği Olan Çocukların Oyuncak Profillerinin İncelenmesi <i>An Examination of the Toy Profiles of the Children with Mental Deficiency</i>	516-529
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000142122
Aysun DOĞUTAŞ	
Cultural Intelligence Level of Turkish Teacher Candidates in Globalized World <i>Küreselleşen Dünyada Türk Öğretmen Adaylarının Kültürel Zekâ Seviyeleri</i>	530-547
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000131990
Ali SICAK – Mehmet BAŞÖREN	
Ortaöğretim Öğrencilerinin Akademik Motivasyonlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi (Bartın Örneği) <i>An Investigation of High School Students Academic Motivation in Related to Various Variables (Bartın Samples)</i>	548-560
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000239
Songül GİREN – Emre DURAK	
Okul Öncesi Öğretmenlerinin Oyuncak Kavramına İlişkin Metaforik Algıları <i>Early Childhood Education Teachers’ Metaphors about Toy Concept</i>	561-575
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000143590
Erdal TATAR	
Bir Kimyasal Problem Çözme Tekniği: Stokiyometrik Haritalama <i>A Chemical Problem Solving Technique: Stoichiometric Mapping</i>	576-585
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000138529

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Yavuz ERİŞEN - Fazilet YAVUZ BİRBEN - Hatun SEVGİ YALIN - Pinar OCAK	
Üstün Yetenekli Çocukları Fark Edebilme ve Destekleme Eğitiminin Öğretmenler Üzerindeki Etkisi <i>The Awareness and Support Training for Gifted Children: The Impact on Teachers</i>	586-602
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000137872	
Ahmet AKIN – Mehmet BAŞÖREN	
Algılanan Empatik Öz-Yeterlik ve Sosyal Öz-Yeterlik Ölçeğinin Türkçe Formunun Geçerlik ve Güvenirliği <i>The Validity and Reliability of Turkish Version of the Perceived Empathic and Social Self-Efficacy Scale</i>	603-610
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000235	
Ercan ATASOY – Neslihan UZUN – Berna AYGÜN	
Dinamik Matematik Yazılımları ile Desteklenmiş Öğrenme Ortamında Öğretmen Adaylarının Teknolojik Pedagojik Alan Bilgilerinin İncelenmesi <i>Investigating Pre-service Teachers' Technological Pedagogical Content knowledge in Learning Environment Supported by Dynamic Mathematics Software</i>	611-633
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000143622	
A. Oğuzhan KILDAN – Berat AHİ	
Okul Öncesi Öğretmenlerinin Bilimsel Çalışmalara Yönelik Okuma Alışkanlıkları <i>Reading Habits of Scientific Studies For Pre-School Teachers</i>	634-650
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000251	
Tuncay CANBULAT - Hadiye KÜÇÜKKARAGÖZ - Fatma ERDOĞAN – Ayşe YEŞİLOĞLU	
Sınıf Öğretmeni Adaylarında Empatik Eğilim Düzeyi ve Geleceğe Dönük Beklenti <i>The Level of Hopelessness and Empathic Tendency of a Group of Class Teacher Candidates</i>	651-665
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000145067	
Nail İLHAN - Yakup DOĞAN – Özge ÇİÇEK	
Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri” Dersindeki Yaşam Temelli Öğretim Uygulamaları <i>Preservice Science Teachers' Context Based Teaching Practices in “Special Teaching Methods” Course</i>	666-681
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000143534	
Rıza SALAR – Ümit TURGUT	
Implementing Differentiated Instruction on Pre-Service Physics Teachers: Agendas <i>Fizik Öğretmen Adaylarına Farklaştırılmış Öğretimin Uygulanması: Ajandalar</i>	682-695
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000136908	
Fadime KOÇ DAMGACI - Yeliz KAYA - Rafet GÜNAY	
David Fetterman’ın Değerlendirme Modeli: Yetkilendirme Değerlendirmesi <i>David Fetterman’s Evaluation Model: Empowerment Evaluation</i>	696-710
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000139306	
Sinem ATIŞ – Mustafa ARSLAN	
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dilsel Becerilerin Gelişimine Etkisi Bakımından Ders Materyallerinin Önem Derecelerinin Analitik Hiyerarşi Süreci (AHS) İle Belirlenmesi <i>Determining the Importance Level of Teaching Materials by Using Analytic Hierarchical Process (AHP) in Terms of Their Influence Over the Development of Language Skills in Teaching Turkish as a Foreign Language</i>	711-726
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000136908	
Gökmen ARSLAN	
Psikolojik İstismar Ölçeği (PiÖ) Geliştirme Çalışması: Ergenlerde Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi <i>Development Psychological Maltreatment Questionnaire (PMQ): Investigating Psychometric Properties in Adolescents</i>	727-738
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000146983	

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Fatma SUSAR KIRMIZI – Ceren SAYGI		
Sınıf Öğretmeni Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Özyeterlik Algıları <i>Elementary Teacher Candidates' Self-Efficacy Perceptions towards Using the Creative Drama Method</i>		739-750
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000144840	
Burçin GÖKKURT – Tuğba ÖRNEK - Fatih HAYAT – Yasin SOYLU		
Öğrencilerin Problem Çözme ve Problem Kurma Becerilerinin Değerlendirilmesi <i>Assessing Students' Problem-Solving and Problem-Posing Skills</i>		751-774
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000145637	
Soner DOĞAN – Celal Teyyar UĞURLU - Orhan KAYA		
Okul Yöneticilerinin Etik Liderlik Davranışlarının Öğretmenlerin Algı ve Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi <i>Evaluation of School Administrators' Ethical Leadership Behaviors According Teachers' Perceptions and Opinions</i>		775-789
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000145818	
Cemil KIRIM – Necati HIRÇA		
Lise Öğrencilerinin Kişisel Hijyen ve Temizlik Alışkanlıklarının Fen Okur-Yazarlığına Göre Değerlendirilmesi <i>The Evaluation of High School Students' Personal Hygiene Habits Based on Science Literacy</i>		790-802
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000138700	

Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000146983

Psikolojik İstismar Ölçeği (PiÖ) Geliştirme Çalışması: Ergenlerde Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi

Gökmen ARSLAN, Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi Eğitim Fakültesi, gkmnarslan@gmail.com

Öz: Bu çalışmanın amacı, ergenlerde anne-babadan algılanan psikolojik istismarı ölçmeye yönelik geçerli ve güvenilir bir veri toplama aracı geliştirmektir. Çalışmaya toplam 936 ergen katılmıştır. Birinci grupta yaşları 14 ile 19 arasında değişen 493 katılımcı bulunmaktadır. Katılımcıların yaş ortalaması 16.46 ve standart sapması 1.17'dir. Katılımcıların %52.3'ü (258) kız, %47.7'si (235) erkek katılımcılardan oluşmaktadır. Araştırmanın ikinci aşaması olan doğrulayıcı faktör analizi için veri toplama araçları yaşları 14 ile 19 arasında değişen 443 ergene uygulanmıştır. Yaş ortalaması 16.56 ve standart sapması 1.13'tür. Katılımcıların %55.1'i (244) kız, %44.9'u (199) erkek katılımcılardan oluşmaktadır. Ölçeğin faktör yapısı, açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi ile incelenmiştir. Güvenirlilik çalışması kapsamında iç tutarlılık ve madde toplam korelasyonları incelenmiştir. Analiz sonuçları, ölçeğe ilişkin 27 maddenin dört faktörde toplandığını göstermiştir. Madde yükü .51 ile .84 arasında değişen bir yapı elde edilmiştir. Ayrıca doğrulayıcı faktör analizi sonuçları, ölçeğin iyi düzeyde uyum değerleri ürettiğini göstermiştir. Bu çalışmada, ölçeğin iç tutarlılık katsayısı .95 ve alt boyutlar için iç tutarlılık katsayılarının .83 ile .93 arasında değiştiği görülmüştür. Ölçüt geçerliliği kapsamında depresyon, olumsuz benlik algısı ve psikolojik sağlık kullanılmış ve psikolojik istismar ile ölçekler arasında anlamlı ilişki bulunmuştur. Araştırma sonuçları, ölçeğin ergenlerde psikolojik istismarı değerlendirmede kullanılabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik istismar, duygusal istismar, ergenlik.

Development Psychological Maltreatment Questionnaire (PMQ): Investigating Psychometric Properties in Adolescents

Abstract: The purpose of this study is to develop a valid and reliable instrument for measuring psychological maltreatment perceived parents in adolescents. A total of 936 adolescents participated in this study. First sample included 493 participants who ages ranged between 14 and 19. The mean age of participants was 16.46, and standard deviation was 1.17. The participants were 52.3% (258) female, and 47.7% (235) male. For conformity factor analysis, instruments were applied 443 adolescents who ages ranged between 14 and 19. The mean age of these participants was 16.56 (SD=1.13), and the participants were 55.1% (244) female, and 44.9% (199) male. Factor structure of Psychological maltreatment questionnaire for adolescents (PMQ) was examined by using exploratory and confirmatory factor analysis. The internal consistency of the scale was assessed by Cronbach's alpha coefficient and item-total correlation. Results of analysis indicated that PMQ consisted of 27 items and four dimensions which factor loadings ranged between .51 and .84. The confirmatory factor analysis indicated that the measurement model provided a good fit to the data. The Cronbach alpha coefficient of PMQ was .95, and Cronbach alpha for subscales ranged from .83 to .93. Convergent validity was investigated with using depression, negative self-concept and resilience, and these results showed that psychological maltreatment and subscales are positively associated with depression and negative self-concept while negatively correlated with resilience. These results indicate that the PMQ can be used to measure psychological maltreatment perceived parents in adolescents.

Keywords: Psychological maltreatment, emotional abuse, adolescence.

1. GİRİŞ

Ergenlik dönemi genellikle çocukluktan yetişkinliğe geçişte bir ara evre olarak kabul görülür (Newman ve Newman, 1986). Bu dönemde birey, büyüme, olgunlaşma ve gelişme için yeni yeni şeyler kazanırken (Duru ve Arslan, 2014) bu yaşantıları sekteye uğratabilecek birtakım yaşantılara maruz kalabilmektedir. Özellikle Çocuk Hakları Sözleşmesi ile çocuk hakları güvence altına alınmaya çalışılmışsa da, günümüzde çocuğa yönelik şiddet her geçen gün artan bir olgu haline gelmiştir. Birçok çocuk maruz kaldıkları kötü muamele ve şiddet nedeniyle duygusal ve fiziksel açıdan örselenmekte, hatta ölmekte veya cinsel fuhuş gibi cinsel sömürünün en ağır biçimleriyle karşılaşmaktadır (Akyüz, 2012). Çocukların psiko-sosyal açıdan karşılaştıkları bu olumsuz durumların, çocuk istismarı kavramı altında toplandığı görülmektedir. Çocuk istismarının önemli formlarından biri olan psikolojik istismar, etkileri ve sonuçları nedeniyle gözlenmesi, incelenmesi ve irdelenmesi en zor istismar türlerinden biridir (Iwaniec, Larkin ve McSherry, 2007; Glasser ve Prior, 1997). Dünya sağlık örgütü, psikolojik istismarı çocuğa bakmakla yükümlü kişinin çocuğa uygun ve destekleyici bir çevre oluşturmada başarısızlığı ve çocuğun duygusal sağlığını ve gelişimini olumsuz etkileyecek eylemleri kapsadığını ve bu eylemlerin; çocuğun hareketlerini sınırlayan, alay, aşağılama, tehdit ve sindirme, reddetme ve fiziksel olmayan diğer düşmanca davranışları içerdiği belirtilmektedir (World Health Organization [WHO], 1999). Bu bağlamda bu istismar yapısı, çocuğun benlik saygısına zarar verici, aidiyet duygusunu azaltıcı, sağlıklı şekilde çocuğun gelişimine engel olan, duygusal ve davranışsal problemleri tetikleyen ve çocuğun iyilik halini ortadan kaldıran ebeveyn davranışlarının duyarsızlığı ve düşmanlığı olarak da tanımlanabilir (Iwaniec, Larkin ve McSherry, 2007).

728

Alanyazında yapılan çalışmalar, psikolojik istismara ilişkin sekiz alt formun olduğu üzerinde durmaktadır (Alantar, 1989; Crosson-Tower, 2008; Iwaniec, 2006; McCabe, 2003; Miller-Perrin ve Perrin, 2007; Polat, 2007; Taylor ve Daniel, 2003). Anne-baba veya çocuğa bakmakla yükümlü kişinin çocuğun gereksinimlerini karşılamaması, onu ayrı bir birey olarak kabul etmemesi, o yokmuş gibi davranmasını içeren reddetme; çocuğu toplumsal ilişkilerinden ve kendisinden uzak tutmasını içeren izole etme; ebeveynin sözel veya fiziksel saldırılar ile çocuğu korkutması, tehdit etmesi, korku dolu bir ortamda yaşamasına neden olmasını içeren yıldırma (terrorizing); çocuğun anti-sosyal davranışlara yöneltmesi, buna özendirilmesi, çocuğa toplumsal açıdan kötü örnek olunması, kötü örnekler gösterilerek o yola yönlendirilmesini ifade eden suça yöneltme; çocuğa sağlıklı olarak hem duygusal hem de sosyal gelişimini sağlayacak gerekli tepkilerin verilmemesini belirten duygusal tepki vermeyi reddetme; ebeveynin çocuğunun küçük düşmesine neden olacak, onurunu zedeleyecek davranışlarda bulunmasını içeren aşağılama; anne-babanın çocuğu kendi çıkarları için kullanmasını belirten sömürme (exploiting) ve son olarak çocuktan gerçekçi olmayan beklentilerde bulunulması ve bu tip başarıların beklenmesi, yapamayacağı şeyleri başarması noktasında baskı uygulanması gibi durumları içeren yetişkin rolü verme yapılan çalışmalarda tanımlanan psikolojik istismar formları içerisinde yer almaktadır (Iwaniec, 2006; McCabe, 2003; Miller-Perrin ve Perrin, 2007; Polat, 2007).

Psikolojik istismar bireyin gelişimi ve psikolojik sağlığı üzerinde önemli bir risk faktörüdür (Iwaniec, 2006). Yapılan çalışmalar psikolojik istismar yaşantısı olan bireylerin birçok duygusal ve davranışsal sorunları yaşadıklarını göstermektedir (Arslan, 2015a; Aktepe, 2009; Christoffersen ve Depanfils, 2010; Moretti ve Craig, 2013; Öztepe, 2010; Pietrzak ve Southwick, 2011). Özellikle psikolojik istismarın sadece içinde bulunduğu dönemi değil diğer gelişim dönemlerini de etkilediği ve bireyin kırılabilirliğini arttırdığı düşünüldüğünde (Iwaniec, 2006; Miller-Perrin ve Perrin, 2007), psikolojik istismara yönelik ölçme çalışmaları daha da önem kazanmaktadır. Örneğin, Liu, Alloy, Abramson, Iacoviello ve Whitehouse (2009)

tarafından psikolojik istismara maruz kalma ve depresyon türleri arasında positif bir ilişkinin olduğu bulunmuştur. Bal (2010) tarafından tartışıp kavga eden, evlerinde fiziksel şiddete uğrayan, evde içki içen biri olan, evde birbirine sevgi ile yaklaşmayan, ev ortamını huzursuz bulan yani psikolojik istismara maruz kalan öğrencilerin kural dışı davranışlar gösterme oranları, evlerinde bu davranışların olmadığını ifade eden öğrencilere kıyasla daha yüksek bulunmuştur. Arslan (2015a) psikolojik istismarın duygusal ve davranışsal problemlerin önemli bir yordayıcısı olduğunu, bu ilişkide benlik saygısı ve psikolojik sağlamlığın kısmi aracı role sahip olduğunu rapor etmiştir. Ayrıca yetişkinlikte tekrarlanan depresyon, intihar davranışı, post travmatik stres bozukluğu gibi psikopatolojik rahatsızlıklara yakalanma oranının istismara uğramış bireylerde birkaç kat daha fazla olduğu görülmüştür (Collishaw ve ark., 2007). Sonuç olarak psikolojik istismarın bireylerin ruh sağlığı ve bireyin iyi oluşu üzerinde önemli bir risk faktörü olduğu görülmektedir. Bu nedenle psikolojik istismarı ölçmeye yönelik çalışmaların önleyici ve müdahale çalışmaları açısından önem teşkil ettiği söylenebilir.

Alanyazında hareketle bu çalışmanın amacı ergenlerde anne-babadan algılanan psikolojik istismarı ölçmeye yönelik yeni bir ölçme aracı geliştirmektir. Ülkemizde yapılan çalışmalarda genellikle psikolojik istismarı ölçmeye yönelik Yetişkin-Genç İlişkiler Ölçeği sıklıkla kullanıldığı görülmektedir (Erkman ve Alantar, 1988). Kısa formuna ilişkin iki çalışma yapılan ölçek (Arslan ve Kabasakal, 2014; Erkman ve Görkem, 2012) beş alt boyuttan oluşmaktadır. Anne ve baba formları olmak üzere iki farklı ölçekten oluşmaktadır. Son çalışmada (Arslan ve Kabasakal, 2014) ölçeğin kısa form çalışması 32 madde olarak belirlenmiştir. Ölçekte yer alan bazı boyutların alanyazında yapılan sınıflandırmalar ile uyum göstermemesi ölçek için önemli bir sınırlılık olarak düşünülebilir. Ayrıca psikolojik istismarın çok yapı ve kapsamlı bir kavram olduğu göz önüne alındığında, farklı ölçme araçlarına gereksinim olduğu açıktır. Alanyazın incelendiğinde, bu ölçme aracı dışında ülkemizde psikolojik istismarı ölçmeye yönelik herhangi bir ölçme aracına da rastlanamamıştır. Bu bağlamda bu çalışmada ergenlikte anne-babadan algılanan psikolojik istismarı ölçmeye yönelik yeni bir ölçme aracı geliştirilmesi amaçlanmıştır. Psikolojik istismarı ölçmeye yönelik çalışmaların alanyazında önemli boşluğu dolduracağı düşünülmektedir.

2. YÖNTEM

2.1. Çalışma Grubu

Araştırma kapsamında Isparta ilinde rastgele seçilen üç okula veri toplama araçları uygulanmıştır. Araştırmaya 968 öğrenci katılmayı kabul etmiştir. Hatalı veya eksik veri temizleme işlemi sonrasında katılımcı sayısı 936 düşmüştür. Birinci grupta yaşları 14 ile 19 arasında değişen 493 katılımcı bulunmaktadır. Katılımcıların yaş ortalaması 16.46 ve standart sapması 1.17'dir. Katılımcıların %52.3'ü (258) kız, %47.7'si (235) erkek katılımcılardan oluşmaktadır. Araştırmanın ikinci aşaması olan doğrulayıcı faktör analizi için veri toplama araçları yaşları 14 ile 19 arasında değişen 443 ergene uygulanmıştır. Yaş ortalaması 16.56 ve standart sapması 1.13'tür. Katılımcıların %55.1'i (244) kız, %44.9'u (199) erkek katılımcılardan oluşmaktadır.

2.2. Veri Toplama Araçları

2.2.1. Kişisel Bilgi Formu: Katılımcılara cinsiyet ve yaş demografik değişkenleri belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanarak uygulanmıştır.

2.2.2. Kısa Semptomlar Envanteri (KSE): Psikopatolojik değerlendirme yapmak amacıyla sıklıkla kullanılan bir ölçme aracı olan KSE, depresyon ve olumsuz benlik alt ölçekleri bu çalışma kapsamında kullanılmıştır. Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı depresyon için .88 ve olumsuz benlik için .74 olarak hesaplanmıştır. KSE'ye ilişkin analiz sonuçları, ölçeğin ergenlerde

psikolojik belirtileri değerlendirmede geçerli ve güvenilir olduğunu göstermiştir (Şahin, Batıgün ve Uğurtaş, 2002).

2.2.3. Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlık Ölçeği (ÇGPSÖ-12): Çocuk ve gençlerde psikolojik sağlamlığı ölçmek amacıyla geliştirilen ölçek beşli likert yapıda (*Beni tamamen tanımlıyor = 5 ile Hiç tanımlamıyor = 1*) 12 maddelik bir ölçme aracıdır. Ölçeğin Türk kültürüne uyarlama çalışması Arslan (2015b) tarafından yapılmıştır. Ölçeğin toplam iç tutarlık (α) kat sayısı .91 olarak hesaplanmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi sonuçları ölçeğin iyi düzeyde uyum değerleri ürettiğini göstermiştir. Ayrıca ölçüt geçerliliği kapsamında olumlu olumsuz duygular ve öz-yeterlik kullanılmıştır. Analiz sonuçları ölçeğin olumlu duygular ($r = .57$), olumsuz duygular ($r = -.39$) ve öz yeterlik ile ($r = .45$) anlamlı düzeyde bir ilişkiye sahip olduğunu göstermiştir (Arslan, 2015b).

2.3. İşlem

Ölçek geliştirme çalışmalarında kavramsal ve kuramsal dayanak önemlidir (Seçer, 2015). Bu nedenle alanyazın incelendikten sonra Psikolojik İstismar Ölçeği (PİÖ) için madde havuzu oluşturulmuştur. Alanyazında psikolojik istismara ilişkin sekiz alt boyutun tanımlandığı görülmektedir (Iwaniec, 2006; Polat, 2012). Buradan hareketle bu boyutları karşılayan ortak 48 maddelik bir havuz oluşturulmuştur. Her boyut için 6 madde yazılmıştır. Madde havuzunun oluşturulmasında alanyazında yapılan ölçme araçlarından da yararlanılmıştır (Arslan ve Kabasakal, 2014; Erkman ve Görkem, 2012; Fakunmoju ve Bammeke, 2013). Kırk sekiz maddelik batarya üçü eğitim bilimleri alanında ve ikisi psikoloji alanında çalışan beş uzmana gönderilmiştir. Uzman görüşleri doğrultusunda madde sayısı 40'a düşürülmüştür. Türkçe alanında çalışan bir uzmandan yardım alınarak ölçek maddelerinin dil özellikleri incelenmiş ve bir madde anlatım bozukluğu içerdiği belirtilmesi üzerine düzeltmeye gidilmiştir. Ölçek alanyazında var olan ölçme araçlarından hareketle dörtlü likert yapıda düzenlenmiştir (Arslan ve Kabasakal, 2014; Erkman ve Görkem, 2012). Ölçeğe ilk şekli verildikten sonra 180 ergen üzerinde pilot uygulama yapılmıştır. Veriler SPSS programına aktarıldıktan sonra iç tutarlılık katsayısı ve madde-toplam korelasyon değerleri incelenmiştir (Seçer, 2015). Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı .89 olarak hesaplanmıştır. Madde toplam korelasyon değerleri .30 altı olan 4 madde ölçekten uzman görüşleri doğrultusunda çıkartılmıştır. Kalan 36 maddenin madde toplam korelasyonlarının .30 üzeri olduğu görülmüştür (Mayers, 2013). Bu nedenle ölçekten herhangi bir madde atımına gidilmemiş ve asıl uygulamaya geçilmiştir. Ölçme aracı asıl uygulama öncesi son hali verilmiş ve Isparta'da farklı liselerde öğrenim gören bir grup öğrenciye uygulanmıştır. Veriler SPSS 22 programına aktarılmış ve ardından veri analiz sürecine geçilmiştir.

Veri analiz sürecine geçmeden önce verilere ilişkin varsayımlar incelenmiştir. Kayıp ve hatalı parametreler ölçme araçlarında tekrar incelenmiş ve bu değerlerden arındırılmıştır. Kayıp oranı %5'in altında olan parametrelere seri ortalaması atanarak analize devam edilmiştir (Erkuş, 2012; Seçer, 2013). Normallik ve uç değer varsayımları Mahalonobis ile incelenmiştir. Ön uygulamada maddelere ilişkin madde toplam korelasyonları incelenmiş, daha sonra yeni bir uygulama yapılarak açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analiziyle ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi sonuçları, Ki-Kare (χ^2), χ^2/sd oranı, iyilik uyum indeksi (GFI), normlaştırılmış uyum indeksi (NFI), karşılaştırmalı uyum indeksi (CFI), standardize edilmiş artık ortalamaların karekökü (SRMR), fazlalık uyum belirteci (IFI) ve yaklaşık hataların ortalama karekökü (RMSEA) uyum indeksleri çerçevesinde değerlendirilmiştir. χ^2/sd oranının 3'ten küçük değer alması iyi uyuma, 5'ten küçük değer alması kabul edilebilir uyuma, RMSEA ve SRMR için ise .05'e eşit veya daha küçük değerler iyi bir uyuma, .08 ve altındaki değerler kabul edilebilir bir uyuma karşılık gelmektedir. GFI, CFI, NFI ve RFI sonuçlarının .95 ve üzeri mükemmel uyuma, .90 ve .94 arası değerler de iyi uyum olarak

değerlendirilmektedir(Kline, 2011; Sümer, 2000). Ölçme aracına ilişkin geçerlilik ve güvenilirlik çalışması SPSS 22 ve LISREL 8.80 programları aracılığıyla, .05 anlamlılık düzeyiyle test edilmiştir.

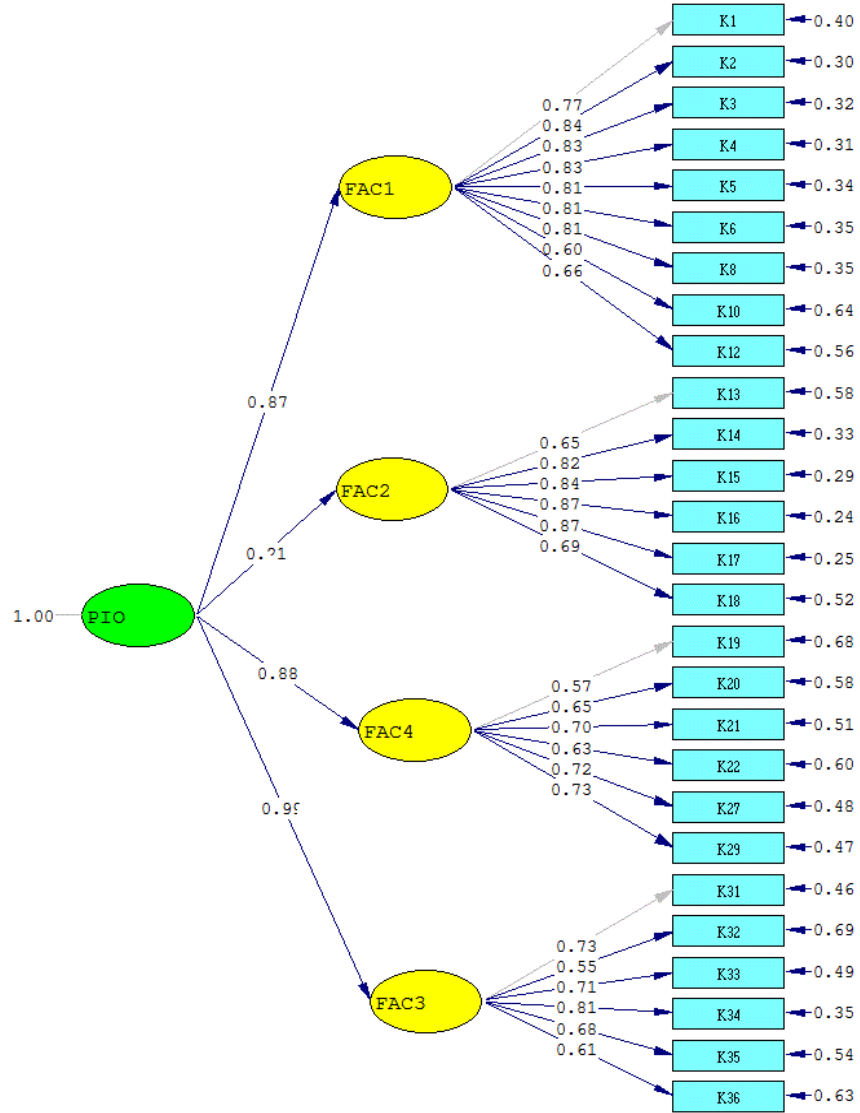
3. BULGULAR

3.1. Açımlayıcı Faktör Analizi: Ölçeğin faktör yapısını belirlemek ve madde seçimi yapmak amacıyla Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanmıştır. Tablo 1’de görüldüğü gibi çok değişkenli normallik ve örneklem büyüklüğü için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Barlett’s testleri uygulanmıştır (Field, 2009). KMO .95 ve Barlett’s değeri ise anlamlı bulunmuştur ($\chi^2=15317.125$, $sd=351$, $p=.00$). Gerekli olan kriterlerin sağlandığı görülmüş ve faktör analizine geçilmiştir. Analiz türü olarak temel bileşenler yöntemi, döndürme tekniği olarak varimax tercih edilmiş ve özdeğeri birin üzerinde olan faktörler analize dahil edilmiştir (Büyüköztürk, 2010; Field, 2009). Faktör yükü .45 ve binişiklik için .10 temel alınmıştır (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2012; Seçer, 2015). Faktör sayısının belirlenmesinde Scree plot incelenmiş ve dört faktörlük bir yapının olduğu görülmüştür. Ölçeğin yapı geçerliliği ve güvenilirlik çalışmasına ilişkin bulgular Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Psikolojik İstismara Ölçeği’ne İlişkin Madde Toplam Korelasyon ve Faktör Yük Değerleri

Madde No	Faktör 1	Faktör 2	Faktör 3	Faktör 4	r
1	.755	-.084	.217	.248	.777
2	.779	-.085	.274	.192	.795
3	.789	-.116	.191	.171	.768
4	.785	-.080	.213	.191	.767
5	.728	-.111	.344	.150	.761
6	.718	-.133	.264	.205	.742
7	.679	-.087	.296	.257	.745
8	.634	-.215	.235	.228	.686
9	.517	-.156	.267	.332	.608
10	.021	.731	-.097	-.107	.617
11	-.159	.818	-.075	-.094	.755
12	-.060	.839	-.130	-.137	.773
13	-.111	.814	-.062	-.069	.732
14	-.119	.820	.028	-.111	.747
15	-.220	.683	.079	-.054	.590
16	.412	-.116	.657	.201	.707
17	.371	-.084	.686	.110	.677
18	.370	-.094	.553	.226	.606
29	.406	-.112	.636	.275	.716
20	.342	-.073	.721	.224	.731
21	.142	.101	.682	.179	.532
22	.127	.003	.237	.713	.546
23	.161	-.155	.153	.791	.661
24	.349	-.179	.058	.630	.576
25	.369	-.180	.218	.575	.630
26	.380	-.155	.244	.508	.595
27	.312	-.128	.302	.549	.600
Varyans	40.086	12.437	5.179	4.330	62.032
İç tutarlılık	.93	.89	.87	.83	.95
Özdeğer	10.823	3.358	1.398	1.169	

Not: $N= 493$, r madde toplam korelasyon değeri, Faktör 1 yıldırma/aşağılama, Faktör 2 duygusal tepki vermeyi reddetmeyi, Faktör 3 suça yöneltmeyi ve Faktör 4 reddetme/izolasyonu alt boyutlarını ifade etmektedir.

Chi-Square=1132.84, df=320, P-value=0.00000, RMSEA=0.076

Şekil 1: Anne-babadan Algılanan Psikolojik istismar Ölçeği'ne İlişkin Doğrulayıcı Faktör Analizi Sonuçları Not: $N=443$, Tüm değerler $p<.001$ düzeyinde anlamlıdır.

Bu çalışmada ölçeğin faktör yapısını belirlemek için .45 üstü değerler faktör yükü olarak kabul edilmiştir (Çokluk ve ark., 2012). Ölçeğin faktör yapısı AFA ile incelenmiştir. Faktör analizi sonuçları, 27 maddenin kuramsal olarak tanımlanan boyutta .45 üzeri yüke sahip olduğu görülmüştür. Analiz sonuçları birinci faktörde yıldırma/aşağılama yansıtan dokuz maddenin, ikinci faktörde duygusal tepki vermeyi reddetmeyi içeren altı maddenin, üçüncü faktörde suça yöneltmeyi yansıtan altı maddenin ve son faktörde reddetme/izolasyonu içeren altı maddenin toplandığını göstermiştir. Birinci faktördeki maddelerin faktör yükleri .52 ile .79 arasında değişmekte ve varyansın %40'ını açıkladığı görülmektedir. Varyansın %12'si ikinci faktör

tarafından açıklanmış ve yer alan maddelerin yükleri .68 ile .84 arasında değişmektedir. Üçüncü faktör varyansın %5'ini açıklamakta ve madde yükleri .55 ile .72 arasında değişen maddeleri içermektedir. Son faktör ise varyansın %4'ünü açıklamış ve 51 ile .79 arasında madde yükü değişen altı maddeden oluşmuştur. Toplam varyansın %62'si bu dört faktör tarafından açıklanmıştır. Ölçeğin faktör yapısını doğrulamak amacıyla farklı bir örneklem üzerinde doğrulayıcı faktör analizi kullanılmıştır.

3.2. Doğrulayıcı Faktör Analizi: Ölçme aracına ilişkin faktör yapısı doğrulayıcı faktör analizi (DFA) aracılığıyla test edilmiştir. Veri toplama araçları DFA kapsamında 443 öğrenciye uygulanmıştır. Ölçeğe ilişkin doğrulayıcı faktör analizi LISREL 8.80 programı aracılığıyla yapılmıştır. DFA'ya ilişkin standardize edilmiş parametre değerleri Şekil 1'de verilmiştir. Analiz sonuçları Psikolojik İstismar Ölçeği'ne [$\chi^2 = 1132.84$, $sd=320$, $\chi^2/sd = 3.53$, $GFI=.85$, $NFI=.97$, $CFI=.97$, $IFI=.97$, $RFI=.95$, $SRMR=.053$, $RMSEA=.076$] ilişkin modelin iyi düzeyde uyum değerleri ürettiğini göstermektedir. Modelin iyi uyum değerleri üretmesi nedeniyle herhangi bir modifikasyona gidilmemiştir.

3.3. Ölçüt Geçerliliği ve Betimleyici İstatistikler: Ölçeğin ölçüt geçerliliği için depresyon, psikolojik sağlamlık ve olumsuz benlik algısı kullanılmıştır. Değişkenlere ilişkin korelasyon değerleri Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2 Psikolojik istismar, depresyon ve olumsuz benlik arasındaki ilişkiye ait korelasyon değerleri

Değişkenler	Depresyon	Olumsuz benlik	Psikolojik sağlamlık
Yıldırma/aşağılama	.323**	.354**	-.547**
Suçta yöneltme	.264**	.301**	-.363**
İzolasyon/reddetme	.303**	.303**	-.457**
Duygusal tepki vermeyi reddetme	.202**	.171**	-.426**
Psikolojik istismar	.352**	.364**	-.589**

Not: N=936, **p<.001,

Analiz sonuçları incelendiğinde, ölçeğin depresyon ve olumsuz benlik ile pozitif, psikolojik sağlamlık ile negatif yönde ve anlamlı düzeyde ilişki gösterdiği görülmüştür. Ayrıca ölçeğin toplam ve alt ölçekleri cinsiyet açısından incelenmiştir. Cinsiyete göre psikolojik istismara ilişkin bulgular Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Ergenlerin Cinsiyete Göre Psikolojik İstismar Düzeylerine İlişkin Sonuçlar

Ölçekler	Cinsiyet	N	\bar{X}	ss	t	sd	p
Yadsıma/aşağılama	Kız	502	12.796	5.968	3.441	933	.00**
	Erkek	433	14.249	6.938			
Suçta yöneltme	Kız	502	8.735	3.912	3.097	933	.00*
	Erkek	433	9.587	4.494			
Reddetme/izolasyon	Kız	502	9.868	4.087	3.074	933	.00*
	Erkek	433	10.714	4.308			
Duygusal tep. ver. red.	Kız	502	11.980	5.141	4.861	933	.00**
	Erkek	433	13.656	5.386			
Psikolojik istismar	Kız	502	43.380	15.242	4.722	933	.00**
	Erkek	433	48.205	15.961			

Not: $N= 936$, $*p<.01$, $**p<.001$.

Anne-babadan algılanan psikolojik istismar ve cinsiyete ilişkin bulgular incelendiğinde, cinsiyete göre anne-babadan algılanan psikolojik istismarın anlamlı şekilde farklılaştığı ve erkek katılımcıların kızlara göre daha yüksek puan ortalamasına sahip oldukları görülmektedir. Diğer bir deyişle ölçeğin alt ölçekleri ve toplam puanında erkek öğrencilerin kızlara göre anne-babalarından daha fazla psikolojik istismar algıladıkları söylenebilir.

3.4. Güvenirlilik Analizi: Güvenirlilik çalışması kapsamında ölçeğin madde toplam korelasyon ve iç tutarlılık değerleri hesaplanmıştır. Psikolojik istismar ölçeğine ilişkin madde toplam korelasyon değerlerinin .54 ve .80 arasında değiştiği görülmüştür. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı .93 olarak hesaplanmıştır. Alt boyutlar için iç tutarlılık katsayılarının .83 ile .93 arasında değiştiği görülmüştür. Sonuç olarak ölçeğin ergenlerde anne-babadan algılanan psikolojik istismarı değerlendirmede kullanılabilceğini göstermiştir.

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu çalışmada ergenlerde anne-babadan algılanan psikolojik istismarı belirlemeye geçerli ve güvenilir bir veri toplama aracının geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda alanyazından hareketle madde havuzu oluşturulmuştur. Analiz sonuçları, ölçeğe ilişkin 27 maddenin dört faktörde toplandığını göstermiştir. Madde yükü .51 ile .84 arasında değişen bir yapı elde edilmiştir. Ayrıca güvenilirlik çalışması kapsamında iç tutarlılık değerleri incelenmiştir. İç tutarlılık değeri .70 ve üzeri sosyal bilimlerde kabul görmektedir (Seçer, 2015). Bu çalışmada ölçeğin iç tutarlılık katsayısı .95 olduğu ve alt boyutlar için iç tutarlılık katsayılarının .83 ile .93 arasında değiştiği görülmüştür. Ölçüt geçerliliği kapsamında depresyon, olumsuz benlik algısı ve psikolojik sağlamlık kullanılmış ve psikolojik istismar ile ölçekler arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Ölçek formlarında yer alan olumlu maddeler tersten puanlanmaktadır. Dörtlü likert (*Hiçbir zaman=1 ve Her zaman= 4*) yapıdaki ölçekten alınan yüksek puan anne-babadan algılanan psikolojik istismarın yüksek olduğunu belirtmektedir. Ölçek toplam puan üzerinden değerlendirilebileceği gibi boyutlar şeklinde de ayrı ayrı kullanılabilir. Fakat toplam puan üzerinden değerlendirilmesi, ölçeğin psikolojik istismarı yansıtırma düzeyi açısından daha yararlı olacağı düşünülmektedir.

Bu çalışma kapsamında, elde edilen sonuçlar bazı sınırlılıklar içerisinde değerlendirilmelidir. Bu çalışma kapsamında ölçme araçları ergenlere uygulanmıştır. Bu nedenle bu durum bir sınırlılık olarak değerlendirilebilir ve ölçeğin ileride yapılacak çalışmalarda farklı örneklem grupları üzerinde geçerlilik ve güvenilirlik çalışmalarının yapılmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Diğer bir sınırlılık ise bu çalışma kapsamında ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik çalışması normal popülasyon üzerinde yapılmıştır. Bu nedenle klinik gruplar üzerinde yapılacak çalışmaların faydalı olacağı düşünülmektedir. Son olarak her kültürün kendine özgü çocuk yetiştirme biçiminin olması ve kültürel değerler (Karson, 2001; Scannapieco ve Connel-Carrick, 2005) psikolojik istismara ilişkin ölçme aracının değerlendirme süreci üzerinde önemli bir faktör olduğu söylenebilir. Ülkemizin kültürel yapısı dikkate alındığında, PİÖ değerlendirilmesinde kültürel farklılıkların dikkate alınmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Bazı bölgelerimizde psikolojik istismar olarak belirtilen anne-baba tepkilerinin normal olarak değerlendirilmesi, araştırmalarda dikkat edilmesi gereken bir husustur. Sonuç olarak elde edilen sonuçlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde, Psikolojik istismar Ölçeği'nin ergenlikte anne-babadan algılanan psikolojik istismarı değerlendirmede ve yapılacak araştırmalarda kullanılabilir geçerli ve güvenilir bir araç olduğu söylenebilir. Özellikle ölçekteki madde sayısının az ve anne-babadan algılanan psikolojik istismarı ortak maddelerden hareket değerlendirmesi kullanılacak araştırmalarda araştırmacı ve katılımcılar

için avantaj olduğu düşünülmektedir. Ayrıca ölçme aracının okul psikolojik danışmanları için öğrencilerin psikolojik istismar algılarını değerlendirmede ve bu öğrencilere yönelik eğitim programları düzenlemede önemli bir yer edineceği ifade edilebilir.

KAYNAKLAR

- Aktepe, E. (2009). Çocukluk çağı cinsel istismarı. *Current Approaches In Psychiatry*, 1:95-119.
- Akyüz, E. (2012). *Çocuk Hukuku*. Pegem Akademi, Ankara.
- Alantar, M. (1989). *Psychological maltreatment: An attempt of its definition by experts and its assessment among a group of adolescents*, Unpublished Thesis, Bogaziyi University.
- Arslan, G. (2015a). Psychological maltreatment, emotional and behavioral problems in adolescents: the mediating role of resilience and self-esteem. *Child Abuse & Neglect*. doi:10.1016/j.chiabu.2015.09.010
- Arslan, G. (2015b). Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlık Ölçeği'nin (ÇGPSÖ) Psikometrik özellikleri: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Ege Eğitim Dergisi*, 16(1), 1-12.
- Arslan, G., & Kabasakal, Z. (2014). Ergenler için Algılanan Duygusal/Psikolojik İstismar Ölçeği kısa formu-ı: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 10(2), 491-510.
- Bal, S. (2010). *Çocukluk örselenme yaşantıları, ana-baba-ergen ilişki biçimleri ve sosyal destek algısının, kural dışı davranışlarla ilişkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Christoffersen, M. N., & DePanfilis, D. (2010). Psychological maltreatment and adolescents' suicidal behavior: a nationwide sample of 1,055 children at risk. *Journal of Child & Adolescent Trauma*, 3(2), 109-124.
- Collishawa, S., Pickles, A., Messer, J., Rutter, M., Shearer, C. & Maughana, B. (2007). Resilience to adult psychopathology following childhood maltreatment: Evidence from a community sample, *Child Abuse & Neglect* 31 (2007) 211–229.
- Crosson-Tower, C. (2008). *Understanding child abuse and neglect*, Perarson Education Inc., Boston.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. & Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve LISREL uygulamaları*, Ankara: Pegem Akademi.
- Duru, E. & Arslan, G. (2014). Evlenmek amacıyla evden kaçan kız ergenler: Bir olgubilim çalışması, *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5 (41), 36-48.
- Erkman, F. & Görkem, E. (2012). *A Perceived Emotional Abuse Inventory: development of the short form (POPMIFA –Short form)*. Paper presented Child Abuse and Neglect Prevention Conference in İstanbul.
- Erkman, F., & Alantar, M. (1988). *Psychological maltreatment: Its definition by experts and its assessment among a group of adolescents in Turkey*. Paper presented at the 7th International Congress of Child Abuse and Neglect, Rio de Janeiro, Brazil.
- Erkuş, A. (2012). Psikolojide ölçme ve ölçek geliştirme: Temel kavram ve işlenler. Ankara: Pegem Akademi.
- Eryigit, S. (2004) *Turkish adolescents' level of psychological adjustment; In relation to adolescents' perception of parental psychological maltreatment & physical punishment*, Unpublished Thesis, Bogaziyi University.
- Fakunmoju, S. B., & Bammeke, F. O. (2013). Development of Perception of Child Maltreatment Scale. *Sage open*, 3(2), 2158244013490703.
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS*, Londra: Sage Publications.
- Glaser, D., & Prior, V. (1997). Is the term child protection applicable to emotional abuse?. *Child Abuse Review*, 6(5), 315-329.

- Iwaniec, D. (2006). *The emotionally abused and neglected child: Identification, Assessment and Intervention A Practice Handbook*, JohnWiley&Son, Ltd, England.
- Iwaniec, D., Larkin, E. & McSherry, D. (2007). Emotionally Harmful Parenting. *Child Care in Practice*, 13:3, 203-220.
- Karson, M. (2001). *Patterns of child abuse: how dysfunctional transactions are replicated in individuals, families, and the child welfare system*, The Haworth Press, Inc, Binghamton.
- Kline, R. B. (2011). *Principles and practices of structural equation modeling*. New York: The Guilford Press.
- Liu, R. T., Alloy, L. B., Abramson, L. Y., Iacoviello, B. M., & Whitehouse, W. G. (2009). Emotional maltreatment and depression: Prospective prediction of depressive episodes. *Depression and Anxiety*, 26(2), 174-181.
- McCabe, K. (2003). *Child Abuse and Criminal Justice System*, Peter Lang Publishing, Inc., New York.
- Miller-Perrin, C. L. & Perrin, R. D. (2007). *Child maltreatment: An introduction*, SagePublication, London.
- Moretti, M. M., & Craig, S. G. (2013). Maternal versus paternal physical and emotional abuse, affect regulation and risk for depression from adolescence to early adulthood. *Child abuse & neglect*, 37(1), 4-13.
- Newman, B. & Newman, P. (1986). *Adolescent development*, Bell & Howell Company, London
- Öztep, İ. C. (2010). *Duygusal istismar algılayan ve algılamayan ergenlerin kaygı düzeyler ve denetim odaklarının karşılaştırılması*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi, İstanbul.
- Pietrzak, R. H., & Southwick, S. M. (2011). Psychological resilience in OEF–OIF Veterans: Application of a novel classification approach and examination of demographic and psychosocial correlates. *Journal of affective disorders*, 133(3), 560-568.
- Polat, O. (2007). Tüm Boyutlarıyla Çocuk İstismarı, I-II, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Sahin, N. H., Durak-Batigun, A., & Ugurtas, S. (2002). Kısa Semptom Envanteri (KSE): Ergenler için kullanımının geçerlik, güvenilirlik ve faktor yapısı. *Türk Psikiyatri Dergisi (Turkish Journal of Psychiatry)*, 13, 125-135.
- Scannapieco, M. & Connell-Carrick, K. (2005). *Understanding child maltreatment an ecological and developmental perspective*, Oxford University Press, Unated State.
- Seçer, İ. (2013). *SPSS ve LISREL ile ptaik veri analizi: analiz ve raporlaştırma*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Seçer, İ. (2015). Psikolojik test geliştirme ve uyarlama süreci: *SPSS ve LISREL uygulamaları*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sümer, N. (2000). Yapısal eşitlik modelleri: temel kavramlar ve örnek uygulamalar. *Türk Psikoloji Yazıları*, 3(6), 49-74.
- Taylor, J. & Daniel, B.(2003). *Child nelect: Practice issues for health and social Care*, Jessica Kingsley Publishers, London.
- World Health Organization (WHO), (1999). *Report of the consultation on child abuse prevention*, 29–31 March 1999, WHO, Geneva.

SUMMARY

1. Introduction

Adolescence is generally defined as a period between childhood and adulthood (Newman and Newman, 1986). In this period, while individuals have new experiences for development, maturation and growth (Duru and Arslan, 2014), many of these experiences can lead to negative outcomes in individuals' life. We can say that these life experiences are accepted under the concept of child abuse and neglect in literature. World Health Organization [WHO] defines psychological maltreatment as acts to have a psychological harm on a child's psychological health and development. It also refers that the failure of a caregiver to provide an appropriate environment for child's psychological health and development, and developmentally inappropriate interactions with a child (Iwaniec, 2006; WHO, 1999). Psychological maltreatment also includes restricting a child's movements, denigration, ridicule, threats and intimidation, discrimination, rejection and other nonphysical forms of hostile treatment (WHO, 1999). In literature, it is generally accepted that psychological maltreatment consists of eight subscales such as rejection, degrading, terrorizing, isolating, and denying emotional responsiveness (Alantar, 1989; Crosson-Tower, 2008; Iwaniec, 2006; McCabe, 2003; Miller-Perrin and Perrin, 2007; Polat, 2007; Taylor and Daniel, 2003). Therefore, psychological maltreatment is an important risk factor on development and adjustment of individual (Iwaniec, 2006). A growing number of study results suggest that psychological maltreatment result of many short and long term of problems such as depression, post-traumatic stress disorder, anxiety, external problem behaviors and physiological difficulties (Aktepe, 2009; Christoffersen and Depanfilis, 2010; Moretti and Craig, 2013; Öztepe, 2010; Pietrzak and Southwick, 2011). Because of short-term and long-term consequences of psychological maltreatment, research to design on this concept have an important role psychological health of individuals (Iwaniec, 2006; Miller-Perrin and Perrin, 2007). For example, Bal (2010) found that adolescents who exposed to psychological maltreatment experiences exhibit more delinquent behaviors than non-abused adolescents. As a result, we can say that psychological maltreatment is a risk factor on child development and psychological health.

Despite the short-term and long-term consequences of psychological maltreatment in individuals' life, there are few scales to measure psychological maltreatment in literature, Turkey. One of them, using to measure psychological maltreatment perceived parents, is Perceived Psychological maltreatment Inventory for Adolescents (Erkman & Alantar, 1988; Erkman & Görkem, 2012). Final version was examined by Arslan and Kabasakal (2014), and includes 32 items for each form. Some dimensions of inventory, which classified different subtypes of psychological maltreatment in literature, can be considered an important limitation. Furthermore, psychological maltreatment has a complex structure, and is a multidimensional concept. Therefore, it is need to different inventory for assessing psychological maltreatment in adolescence. In summary, the purpose of this study is to develop a new inventory to measure emotional or psychological abuse in adolescents.

2. Method

A total of 936 adolescents participated in this study. First sample included 493 participants who ages ranged between 14 and 19. The mean age of participants was 16.46, and standard deviation was 1.17. The participants were 52.3% (258) female, and 47.7% (235) male. For conformity factor analysis, instruments were applied 443 adolescents who ages ranged between 14 and 19. The mean age of these participants was 16.56 (SD=1.13), and the participants were 55.1% (244) female, and 44.9% (199) male. Factor structure of Psychological maltreatment questionnaire (PMQ) was examined by using exploratory and confirmatory factor analysis. The internal consistency of the scale was assessed by Cronbach's alpha coefficient and item-total correlation. Convergent validity was also investigated with using depression, resilience and negative self-concept. LISREL 8.8 and SPSS 22 were used to data analysis. Data analysis conducted in two steps including exploratory and confirmatory factor analysis. Additionally, goodness of model fit indexes was scored using the Chi-Squared statistics (χ^2 and χ^2/df), RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation) and SRMR (Standardized Root Mean Square). Fit indexes were GFI (Goodness of Fit Index), CFI (Comparative Fit Index), NFI (Normed Fit Index) and RFI (Relative Fit Index).

3. Results

The exploratory (EFA) and confirmatory factor analysis (CFA) were used for construct validity of Psychological maltreatment questionnaire (PMQ). The principal component analysis with varimax rotation and Kaiser-Meyer-Olkin were used to extract the items. The twenty six items were selected which had .45 or greater loading. The EFA on the items of the PMQ indicated that results of the KMO test was .95 and the Bartlett's test of sphericity was significant ($\chi^2= 15317.125$, $df= 351$, $p=.00$). These results indicated that the sample size was adequate for analysis and correlation matrix was not an identity matrix (Büyüköztürk, 2010; Field, 2009). A total of 62.% the variance were accounted for by four dimensions that has eigenvalues greater than 1.0. 40% of total variance were explained by Factor 1 (eigenvalue, 10.82). The factors 2, 3, and 4 accounted for 12% (eigenvalue, 3.35), 5% (eigenvalue, 1.39), and 4% (eigenvalue, 1.16) of the variance. Results of analysis also indicated that PMQ consisted of 27 items and four subscales which factor loadings ranged between .51 and .84. The confirmatory factor analysis indicated that the model provided a good fit to the data [$\chi^2= 1132.84$, $df=320$, $\chi^2/df = 3.53$, $GFI=.85$, $NFI=.97$, $CFI=.97$, $IFI=.97$, $RFI=.95$, $SRMR=.053$, $RMSEA=.076$]. The Cronbach alpha coefficient of PMQ was .95, and Cronbach alpha for subscales ranged from .83 to .93. Convergent validity was investigated by using Brief Symptoms Inventory including depression and negative self-concept, and Child and Youth Resilience Measure, and results showed that psychological maltreatment and subscales are positively associated with depression and negative self-concept while negatively correlated with resilience. Analysis results were presented above in Table 1, Table 2, Table 3, and Figure 1.

4. Discussion & Conclusion

The aim of this present study was to develop Psychological maltreatment questionnaire (PMQ), and investigate psychometric properties for adolescents. Results suggest that Psychological maltreatment questionnaire for adolescents (PMQ) has good psychometric properties and a high level of reliability and validity in individuals who ages range between 14 and 19. The exploratory factor analysis results indicated that the PMQ consisted of four dimensions as terrorizing/ degrading, rejecting/ isolating, denying emotional responsiveness and corrupting, and includes 27 item on 4-item Likert type scale. Cronbach alpha coefficient of PMQ was .95, and Cronbach alpha for subscales ranged from .83 to .93. The factor loadings of PMQ ranged between .51 and .84. Results of convergent validity also showed that psychological maltreatment and subscales are positively correlated with depression and negative self-concept while negatively correlated with resilience. Consequently, these results suggest that the PMQ can be used to measure psychological maltreatment perceived parents in adolescents. Psychological counselor can also used to assess psychological maltreatment in high school, and intervention and prevention programs can be design for students to perceive high level of psychological maltreatment from parents. However, this study should be evaluated some limitations. This study sample included adolescents from high school students in Isparta. Therefore, the psychometric properties of PMQ may be examined in different age groups. Culture is a crucial role on parents' child development styles (Karson, 2001; Scannapieco and Connel-Carrick, 2005). Because of multicultural structure of Tukey, this issue should be considered in research.